

ARTYKUŁ NAUKOWY BADAWCZY
AUTOR: KATARZYNA SADOWSKA

Dobrostan psychiczny dziecka w procesie edukacji szkolnej w czasach pandemii

dostęp: "Edukacja Elementarna w Teorii i Praktyce",
vol. 16, nr 5 (63)

Definicje dobrostanu

- koncepcja dobrostanu wywodzi się z dwóch perspektyw: klinicznej, w której na centralnym miejscu stawiano zdrowie, oraz z perspektywy psychologicznej, która zwraca uwagę na nastrój i emocje.
- W latach 90. XX wieku pojęciem dobrostanu psychicznego zajął się m. in. Martin E. P. Seligman (w ramach nurtu psychologii pozytywnej), który uznał, że warunkiem poczucia dobrostanu jest przede wszystkim poczucie sprawstwa – posiadanie i wykorzystanie zasobów, „które towarzyszą działaniu człowieka zmierzającego do aktualizacji własnego potencjału, a także życiu spójnemu i zgodnemu z prawdziwym Ja” .
- dobrostan definiuje się jako pozytywny stan psychiczny, który przejawia się wysokim poziomem satysfakcji z życia i jego różnych obszarów, charakteryzuje się przewagą uczuć pozytywnych nad negatywnymi oraz „uogólnionym poczuciem szczęścia”.

Badania

CEL

zweryfikowanie poczucia dobrostanu psychicznego dzieci wynikającego z uczestnictwa w zdalnej edukacji szkolnej w opiniach rodziców

Przedmiot badań

ogólne poczucie dobrostanu psychicznego dziecka w procesie szkolnej edukacji zdalnej

Pytanie badawcze

w jakim stopniu dziecko będące uczestnikiem szkolnej edukacji zdalnej odczuwa satysfakcję z procesu własnej edukacji?

Badanie zrealizowano w okresie od 1 marca 2021 do 30 czerwca 2021 roku.
Sondaż diagnostyczny przeprowadzony został w grupie 80 rodziców dzieci uczęszczających do klasy II oraz IV szkoły podstawowej

WYNIKI BADAŃ

70 rodziców twierdzi, że nauczanie zdalne powinno oznaczać obowiązkowe łączenie się nauczyciela z dziećmi zgodnie z planem lekcji

72 rodziców uznało, że ich dziecko nie miało poczucia kontroli nad obowiązującym je planem lekcji, co często wiązało się z frustracją i obawą przed złą oceną, powodowało także stałą dezorganizację przedpołudnia

74 rodziców uznało, że nauczyciele podczas zdalnego nauczania nie tworzą przestrzeni do indywidualnych rozmów z dziećmi i nie są zainteresowani emocjami dzieci

Zdaniem 45 respondentów, nauczyciele koncentrowali się na „programie” i „łapaniu” ocen

16 rodziców uznało, że nauczyciele: „czyhają jak gdyby na przyłapanie dzieci na jakimś niemile widzianym zachowaniu”, „najkrótsze rozłączenie się dziecka lub zawieszenie mikrofonu traktują jakby dziecko zrobiło to celowo”, „każą włączać kamery i mikrofony, by dzieci nie kombinowały”

WNIOSKI:

1. Brak odczuwania dobrostanu – według wielu rodziców – wynika przede wszystkim z niekonsekwencji w zakresie strategii gospodarowania czasem lekcyjnym przez nauczycieli. Rodzice nie odpowiadali wprost na temat poczucia satysfakcji dzieci na okoliczność odnoszonych sukcesów szkolnych, jednak liczne wypowiedzi wskazywały na to, że satysfakcja ta nie jest w pełni osiągnięta.
 2. Nauczanie zdalne przyczyniło się do weryfikacji sposobów postrzegania przez grono pedagogiczne dziecka oraz dbałości o warsztat pracy na rzecz osiągnięcia przez ucznia dobrostanu psychicznego. Czas pandemii ukazał, że troska o dobrostan nie jest przedmiotem zaangażowania każdego nauczyciela, ale przede wszystkim wychowawcy klasy.
 3. Wielu aktywnych zawodowo nauczycieli nie ma potrzeby bezpośredniego kontaktu z dzieckiem.
 4. Szkoła w pandemii nie sprzyja dobremu samopoczuciu dziecka, nie tworzy mu przyjaznego i wspierającego środowiska w kontekście naturalnych dziecięcych potrzeb.
-

"Edukacja szkolna przypada w okresie kształtowania się poglądu na świat i poszukiwania sensu życia. Umysł młodego człowieka jest w tym okresie elastyczny i bardzo otwarty. Zamknięcie instytucjonalne edukacji i towarzyszące temu zamknięcie paradygmatyczne nie pozostaje bez wpływu na dalsze życie młodych ludzi, a w konsekwencji na rozwój kultury i cywilizacji".

(K. Przyszczykowski 2012)

